

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า
ฉบับวันอังคารที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2560

รักษ์เกษตร : การทำระบบเกษตรอินทรีย์

ถาม ผมอยากทราบความรู้ความเข้าใจในการทำเกษตรอินทรีย์จะทำให้เกิดระบบที่มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

ณรงค์ชัย บุญสว่าง,อ.อินทร์บุรี จ.สิงห์บุรี

คำตอบ ปัจจุบัน กระแสความนิยมการบริโภคผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ประชากรในประเทศหันมาบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารที่ผลิตด้วยวิธีเกษตรอินทรีย์มากขึ้น การทำเกษตรอินทรีย์เป็นการช่วยอนุรักษ์ทรัพยากรให้มียุ่อย่างยั่งยืน และช่วยฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรที่เสื่อมโทรมไปจากการทำการผลิตทางการเกษตรแบบที่ใช้สารเคมี ผลผลิตในการเพาะปลูกแบบเกษตรอินทรีย์จะช่วยแก้ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการใช้สารเคมี และที่สำคัญคือผลผลิตทางการเกษตรนั้นปลอดภัยในการบริโภค ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรพัฒนาเอกชน ชุมชน และเกษตรกร ได้ร่วมกันกำหนดแนวทาง สรุปเบื้องต้นได้ดังนี้

การส่งเสริมสนับสนุนด้านนโยบาย

- 1.ในด้านการผลิต ควรกำหนดนโยบายที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ ให้แยกออกจากแหล่งที่ทำการเกษตรแบบทั่วไป เพื่อลดการปนเปื้อนจากสารที่เป็นพิษต่างๆ
- 2.ในด้านการตลาด ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์ ในแบบระบบการค้าร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน

การส่งเสริมสนับสนุนระดับปฏิบัติการ

- 1.ขั้นตอนการผลิต จัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการทำเกษตรอินทรีย์ สร้างองค์ความรู้ และเผยแพร่อย่างกว้างขวางไปสู่เกษตรกร ให้บริการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำเกษตรอินทรีย์ ให้บริการคำปรึกษา ให้ข้อมูล ให้เงินทุนสนับสนุนแก่เกษตรกรที่เริ่มเข้ามาทำการเกษตรอินทรีย์ และสร้างแรงจูงใจในการทำเกษตรอินทรีย์ผ่านมาตรการทางภาษี และการให้สินเชื่อต่างๆ สนับสนุนด้านเมล็ดพันธุ์อินทรีย์ และสร้างระบบหลักประกันแก่เกษตรกรผู้ทำการเกษตรอินทรีย์
- 2.ขั้นเก็บเกี่ยวผลผลิต สร้างเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ดี ที่สามารถรักษามาตรฐานผลผลิตอินทรีย์ได้อย่างมีคุณภาพ ให้ความรู้ ให้บริการที่ปรึกษา และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลรักษาผลผลิต ตามกฎระเบียบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ให้มีระบบประกันคุณภาพสินค้า สร้างแรงจูงใจผ่านมาตรการทางภาษี

3. ขั้นตอนการออกใบรับรองมาตรฐาน ให้มีหน่วยงานที่ได้รับการประกันระบบการรับรองคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ สร้างระบบความร่วมมือกับภาคเอกชน ให้การอุดหนุนในด้านค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แก่เกษตรกร

4. ขั้นตอนการตลาด ส่งเสริมและจัดการด้านการตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ ให้ข้อมูล สร้างแรงจูงใจ พัฒนาและสร้างช่องทางตลาดทางเลือก ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการค้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ และผู้บริโภคให้มีมากขึ้น

การทำเกษตรอินทรีย์ที่ดี จะต้องกระทำเป็นแบบองค์รวม มีความสัมพันธ์กันทั้งระบบ เมื่อระบบมีมาตรฐานถูกต้อง ผลผลิตที่ได้จากการผลิตในพื้นที่ที่มีระบบการผลิตแบบอินทรีย์ที่ได้มาตรฐาน ก็ย่อมเป็นผลิตผลอินทรีย์ที่มีมาตรฐานไปด้วย การที่จะส่งเสริมให้ไทยเป็นประเทศแนวหน้าในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ สู่อุตสาหกรรม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ภายใต้วัตถุประสงค์ของการเพิ่มรายได้เกษตรกรจากระดับราคาที่สูงกว่าสินค้าเกษตรทั่วไป เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรที่เสื่อมโทรมไปจากการทำเกษตรที่ใช้สารเคมีเป็นปัจจัยการผลิต เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกที่ปัจจุบัน มีการกีดกันทางการค้าในรูปแบบที่มีใช้ภาษี โดยการตั้งข้อกำหนดที่เข้มงวดในด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยในการบริโภคจากสิ่งเจือปนต่างๆ และการผลิตที่จะไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม และระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตนั้น

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามาให้ความสนใจอย่างจริงจัง ซึ่งต้องให้การสนับสนุนทั้งระบบ และถือเป็นนโยบายการเกษตรแห่งชาติ ข้อเสนอทั้งหมดนี้ บางส่วนได้มีการดำเนินการไปแล้วบ้าง ซึ่งเกษตรกรเองก็ได้ยึดถือปฏิบัติตามระบบการทำเกษตรอินทรีย์ที่ดี

นาย รัตวิ

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันอังคารที่ 10 ตุลาคม พ.ศ.2560

เก็บค่าใช้น้ำ

กลายเป็นประเด็นร้อนแรงขึ้นมาทันที เมื่อมีการจุดกระแสข่าวเรื่องการที่รัฐจะเก็บค่าใช้น้ำจากเกษตรกร บ้างก็เรียกว่า “ภาษีน้ำ” ซึ่งการใช้คำว่า “ภาษี” ทำให้เกิดความรู้สึกลบขึ้นมา จะด้วย ความจงใจหรือไม่ก็ตาม

หลังจากนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่าง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ...ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) รวมไปถึง ต้นตอผู้ให้ข่าว อย่าง นายวรศาส์ อภัยพงษ์ อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ ก็ออกมาชี้แจงกันเป็นพัลวันก่อนที่เรื่องราวจะลุกลามกลายเป็นประเด็นที่มวลชนคนเกษตรลุกขึ้นมาต่อต้านทุกหย่อมหญ้าว่า โดยหลักการจะไม่มี การเก็บค่าใช้น้ำจากเกษตรกรรายย่อย แต่รายใหญ่คงไม่รอดตาตะแกรงของ พ.ร.บ.ฉบับนี้ เพื่อไขความจริงให้กระจ่าง จึงต้องตามไปดูที่มาที่ไปของ พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ กันว่า แท้จริงแล้วกฎหมายฉบับนี้ต้องการอะไรกันแน่

พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ ถูกยกร่างขึ้นโดยกรมทรัพยากรน้ำ ตั้งแต่ปี 2545 หรือเมื่อ 15 ปีที่แล้ว เพื่อต้องการให้มีกฎหมายแม่บทในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และเกือบจะได้ออกมา เป็นกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ ซึ่งใกล้เคียงที่สุดก็ในปี 2550 ที่รัฐบาลส่งให้ สนช.พิจารณาตราเป็นกฎหมาย แต่สุดท้ายอายุของ สนช.ก็สิ้นสุดลงก่อน ขณะที่รัฐบาลสมัยต่อมาไม่มีมติไม่ยืนยันร่าง พ.ร.บ.ที่ค้างการพิจารณา อยู่ในรัฐสภาทั้งหมด กฎหมายจึงตกไป

สุดท้าย พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำก็ค้างเติ่ง เพราะ การเมืองผันผวน มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล หลายครั้ง จนมาถึงรัฐบาลปัจจุบันที่ปัดฝุ่นกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมาอีกครั้ง เมื่อปี 2558 จนมาถึงขั้นตอนการพิจารณาของ สนช.ในปัจจุบัน

จบที่มาจากไปของกฎหมายฉบับนี้กันไปแบบฉบับรวบรัด ลองมาดูใส่ในของตัวกฎหมายที่ถูกหยิบยกขึ้นมาเป็นประเด็นถกเถียง ดีความกันในเรื่องการเก็บค่าน้ำ

ร่าง พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกฎหมายไว้ข้อหนึ่งว่า จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรน้ำที่เป็นธรรมและเหมาะสม โดยแบ่งการใช้น้ำออกเป็น 3 ประเภท ประเภทที่ 1 คือ การใช้น้ำเพื่อการดำรงชีพ การอุปโภคบริโภคในครัวเรือน รวมทั้งการใช้น้ำตามจารีตประเพณี ซึ่งเป็นการใช้น้ำของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศ ส่วนนี้ไม่ต้องขออนุญาตการใช้น้ำ

ประเภทที่ 2 คือ การใช้น้ำในปริมาณมากเพื่อการอุตสาหกรรมหรือการเกษตรเพื่อการพาณิชย์ การประปา การท่องเที่ยว ส่วนประเภทที่ 3 คือ การใช้น้ำในปริมาณมากอันส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวาง หรือส่งผลกระทบต่อข้ามลุ่มน้ำ โดยประเภทที่ 2 และ 3 ต้องมีการขออนุญาตการใช้น้ำ หรือจะถูกเก็บค่าใช้น้ำนั่นเอง

การแบ่งประเภทในส่วนนี้เองที่ยังเป็นปัญหา เพราะต้องไปออกเป็นกฎกระทรวงกำหนดรายละเอียดที่ชัดเจน ซึ่งล่าสุดทาง พล.อ.อภิเชษฐ์ หมิ่นสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ ของ สนช. ก็ออกมาระบุว่า ได้ให้กรมทรัพยากรน้ำไปจัดทำหลักเกณฑ์การแบ่งประเภทเกษตรกรที่จะออกเป็นกฎกระทรวงมาให้ใหม่

เนื่องจากกฎกระทรวงเดิมที่เสนอมานี้ ใช้การแบ่งประเภทเกษตรกรโดยวัดจากจำนวนที่นา และจำนวนสัตว์เลี้ยงเพียงอย่างเดียว ยังไม่ครอบคลุมรายละเอียดเพียงพอ และยังบอกด้วยว่า กว่าที่กฎหมายจะมีผลบังคับใช้คงต้องใช้เวลา อีกพอสมควร เพราะจะต้องออกกฎกระทรวงมารับจำนวน 27 ฉบับ เพราะร่าง พ.ร.บ. ทรัพยากรน้ำ ไม่ได้มีแค่เรื่องการเก็บค่าใช้น้ำเพียงอย่างเดียว ยังมีเรื่องการจัดองค์กร การแก้ปัญหาน้ำแล้ง น้ำท่วม การอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรน้ำ สาธารณะ รวมไปถึงการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญา และทางแพ่ง ในกรณีที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรน้ำอีกด้วย คงต้องลุ้นกันว่า การแบ่งประเภทเกษตรกรที่จะออกเป็นกฎกระทรวงต่อไปในอนาคตนั้น จะใช้เกณฑ์อะไรที่จะมารับประกันได้ว่าเกษตรกรรายย่อยตัวจริงเสียงจริงจะไม่ได้รับผลกระทบ

หลักเกณฑ์ง่ายที่สุดนอกจากขนาดของฟาร์มก็คงต้องไปดูเรื่องรายได้ของเกษตรกรมาประกอบด้วย จะไปเก็บค่าใช้น้ำจากคนจนก็คงไม่ไหว มีที่นา มากก็ใช้ว่าจะร่ำรวย ยิ่งทำนา ก็ยิ่งจนต้องขายที่ดินทำกิน เพื่อเลี้ยงชีวิตก็มีให้เห็นกันถมไป จนที่นาตกไปเป็นของนายทุนกันก็มาก

ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันก็คือ จะออกเกณฑ์อย่างไรที่จะสามารถเก็บค่าน้ำจากนายทุนรายใหญ่ เจ้าของกิจการทั้งหลายได้อย่างแท้จริง โดยไม่เปิดช่องโหว่ให้เล็ดลอดกันออกไปได้ เพราะการจัดการน้ำของประเทศล้วนมีต้นทุน จะปล่อยให้ซุบมือเปิบเหมือนที่แล้วมาคงไม่ได้

สมพิศ ศรีนาค รายงาน

'บิ๊กป้อม' แจกคนจ้องล้มประชามติ ยันไร้เจตนาปิด 'พีชทีวี'

"บิ๊กป้อม" เห็นด้วยใช้ มาตรา 44 ให้อำนาจ "กสทช." ปิดสื่อถ้าบิดเบือน ยันไร้เจตนาปิด "พีชทีวี" โต้คณะทูตยัน คสช.เปิดกว้างแสดงความเห็นต่าง ร่าง รธน. บัดสร้างสถานการณ์แจกร่างฯ ปลอม

เมื่อวันที่ 16 ก.ค. 59 ที่ท่าอากาศยานทหาร 2 กองบิน 6 ดอนเมือง พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง และรมว.กลาโหม กล่าวถึงกรณีที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ใช้อำนาจตามมาตรา 44 ให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) มีอำนาจปิดสถานีโทรทัศน์ได้โดยไม่ผิดกฎหมายว่า ส่วนใหญ่ก็เห็นด้วย เพราะไม่ได้มี

การปิดกัน ถ้าคิดว่าไม่ได้ไปล่วงหน้าใครก็ไม่ต้องเดือดร้อน ซึ่งทางเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็มีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติอยู่แล้ว และยืนยันการดำเนินการนี้ไม่ได้มีเจตนาปิดสถานีโทรทัศน์พีชทีวี เพราะเจ้าหน้าที่ดำเนินการกับทุกคน ถ้าทุกอย่างเป็นความจริงก็ไม่มีปัญหา สิ่งสำคัญคืออย่าบิดเบือน

ส่วนที่มีคณะทูตจากหลายประเทศต้องการให้รัฐบาล และ คสช. เปิดกว้างการแสดงความคิดเห็นในช่วงโค้งสุดท้ายก่อนการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญนั้น พล.อ.ประวิตร กล่าวว่า ปัจจุบันก็มีการเปิดเวทีอยู่แล้ว ทางคณะทูตคงไม่ทราบ และมีช่องทางต่าง ๆ มากมาย แต่ขออย่าบิดเบือนเท่านั้น ซึ่ง กสทช. ดูเรื่องการบิดเบือน หากเป็นเรื่องจริงก็ทำได้ทุกอย่าง และสื่อยังทำหน้าที่ได้ตามปกติ ส่วนจะมีการเปิดเวทีให้นักการเมืองหรือไม่นั้น มองว่าทุกวันนี้นักการเมืองก็ออกมาพูดและประชุมกันทุกวันอยู่แล้ว ซึ่งตนก็ทราบ สำหรับเจตนาบิดเบือนร่างรัฐธรรมนูญนั้น ขณะนี้กำลังดำเนินการอยู่ ส่วนที่มีตราครุฑบนซองจดหมายนั้น ตนคิดว่าใครก็ทำได้ ยืนยัน คสช. และเจ้าหน้าที่รัฐไม่มีการสร้างสถานการณ์ แต่มีคณพยายามทำให้การทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญล้ม ซึ่งเจ้าหน้าที่กำลังตามหา และตนก็ทราบแล้ว ขณะนี้รอดำเนินการ

รัฐลุยคุ้มครองพันธุ์พืช เก็บไว้ปลูกเองได้ ถ้าขายต่อเชิงพาณิชย์มีโทษหนัก

นายสุวิทย์ ชัยเกียรติยศ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เปิดเผยว่า ขณะนี้อยู่ระหว่างปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืช โดยยึดผลประโยชน์ของเกษตรกรเป็นหลัก และการปรับแก้กฎหมายครั้งนี้ขออย่าให้ทราบว่าเกษตรกรยังคงสามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ไปปลูกในฤดูต่อไปในพื้นที่ของตนเองได้โดยไม่มีโทษใดๆ

รวมทั้งยังคุ้มครองส่วนขยายพันธุ์พืชครอบคลุมไปถึงผลผลิตและผลิตภัณฑ์ แต่หากมีการนำไปจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ ทางเจ้าของที่ขึ้นทะเบียนคุ้มครองพันธุ์มาแจ้งที่กรมวิชาการเกษตร คนที่นำไปใช้ก็จะมีความผิดจำคุก 2 ปีปรับไม่เกิน 400,000 บาท

“ปัจจุบันพืชที่จดทะเบียนคุ้มครองสิทธิมีจำนวน 455 ทะเบียน แบ่งเป็น จดทะเบียนโดยเอกชน 310 ทะเบียน ราชการ 68 ทะเบียน เกษตรกร 68 ทะเบียน สถาบันการศึกษา 29 ทะเบียน ซึ่งในจำนวนนี้มีพืชที่คนไทยรู้จักและนิยมรับประทานจำนวนมาก อาทิ ผักบุ้ง มะละกอ มะเขือเทศ มะระ ข้าว เป็นต้น”

ทั้งนี้การปรับปรุงพันธุ์พืชไม่ใช่สิ่งใหม่ เพราะทะเบียนคุ้มครองพืชกฎหมายฉบับเก่าก็กำหนดไว้ แต่ 20 ปีที่ผ่านมาไม่มีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ยกตัวอย่างกรณี เมล็ดพันธุ์ข้าว กรมการข้าวเป็นเจ้าของสิทธิ เพื่อป้องกันการขโมยพันธุ์ แต่เกษตรกรสามารถใช้ได้ไม่มีปัญหา และพืชสวน อาทิ ผักบุ้ง มะละกอ หากซื้อมาเพื่อปลูกแล้วเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพื่อขายต่อถือว่าผิดกฎหมาย แต่หากเก็บไว้เพื่อขยายพันธุ์และใช้ปลูกในครัวเรือนเกษตรกรไม่มีปัญหา โดยขอยืนยันว่าการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว เกษตรกรไม่ได้เสียประโยชน์ใดๆ และยังได้รับประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นจากการได้รับสิทธิการคุ้มครองพันธุ์พืชที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ขึ้นมาใหม่ รวมทั้งยังเป็นการเพิ่มทางเลือกและให้ความเป็นธรรมต่อเกษตรกร”